

Funded by
the European Union

EU4Environment
Water and Data in Eastern Partner Countries

ГРОМАДСЬКІ ОБГОВОРЕННЯ

**ПЛАН УПРАВЛІННЯ РІЧКОВИМ БАСЕЙНОМ
ПІВДЕННОГО БУГУ
2025 – 2030**

АНАЛІЗ СТАНУ ПОВЕРХНЕВИХ ТА ПІДЗЕМНИХ ВОД

Катерина Мудра

Блю Ріверз Екологічний Консалтинг

21 БЕРЕЗНЯ 2024 Р.

ВІННИЦЯ

Implementing partners

Co-funded by

With funding from

ПУРБ = АНАЛІЗ СТАНУ МПВ/МПЗВ + ПРОГРАМА ЗАХОДІВ

- 1 – Забруднення МПВ
- 2 – Забруднення МПЗВ
- 3 – Гідроморфологічні зміни
- 4 – Засмічення водних об'єктів твердими побутовими відходами (пластик)
- 5 – Зони, що підлягають охороні
- 6 – Аналіз водокористування
- 7 – Екологічні цілі

Implementing partners

Co-funded by

With funding from:

ЗАБРУДНЕННЯ ОРГАНІЧНИМИ РЕЧОВИНАМИ

ПРИЧИНА – недостатній ступінь очищення стічних вод або взагалі відсутність каналізаційних мереж та каналізаційних очисних споруд

Органічне забруднення → зміни кисневого балансу поверхневих вод
→ зміни видового складу гідробіонтів (або їх загибелі).

Дифузні джерела:

1. Домогосподарства сільського населення, не підключені до каналізаційних мереж (ЕН <2000) та частина міських агломерацій.

Води відводяться у відстійники, вигріби-накопичувачі → забруднюючі речовини потрапляють у МПзВ і транспортуються у МПВ.

Implementing partners

Co-funded by

With funding from:

ЗАБРУДНЕННЯ ОРГАНІЧНИМИ РЕЧОВИНАМИ

Точкові джерела – надходження стічних вод у поверхневі води.

- **Житлово-комунальне господарство:**
  - **2 966 населених пунктів**
  - **35 великих міст** з еквівалентом населення понад 10 тис. чол.
  - **3 міста** з еквівалентом населення понад 100 тис. чол.
  - **54%** - Вінниця та Хмельницький

- **Промисловість:**
  - **Підприємства хімічної та харчової промисловості.**

Найбільшого навантаження зазнають річки **Південний Буг, Інгул, Уманка.**

Implementing partners

Co-funded by

With funding from:

ЗАБРУДНЕННЯ БІОГЕННИМИ РЕЧОВИНАМИ → ЕВТРОФІКАЦІЯ МПВ

Дифузні джерела – сільськогосподарське виробництво
(застосування мінеральних добрив, гною).

Змив речовин з поверхні водозбору (обумовлений **природними та антропогенними факторами**):

- *з сільськогосподарських угідь та меліорованих земель;*
- *урбанізований стік з територій населених пунктів;*
- *стік з промислових площадок;*
- *стік з територій сільських населених пунктів та тваринних комплексів.*

Точкові джерела

- населені пункти (неочищені стічні води, фосфоровмісні пральні порошки і миючі засоби) – **87% (Хмельницький, Вінниця та Кропивницький)**
- промисловість (підприємства харчової галузі),
- сільське господарство.

АВАРІЙНЕ ЗАБРУДНЕННЯ

- Виробництво енергії (ТЕС/АЕС/ГЕС)
- Видобуток корисних копалин
- Металургія
- Хімічна промисловість
- Тваринництво
- Харчова промисловість
- Комунальне господарство

потенційні
джерела
аварійних
забруднень

СКИДИ СТІЧНИХ ВОД

**Змив з територій,
де складуються
відходи**

- **Вінницька область** - золошлаковідвал Ладжинської ТЕС АТ «Західенерго» (186 га), розташований в 50 м від р. Сільниця Шкідливі речовини - можуть мігрувати з поверхні золовідвалу через повітряне і водне середовища та забруднювати приземний шар атмосфери, ґрунт, підземні і поверхневі води.
- **Миколаївська область** - Миколаївський глиноземний завод (найбільше в Україні й одне з найбільших у Європі підприємств кольорової металургії) розташоване в с.Галицинове на лівому березі Бузького лиману. У випадку аварії шлами можуть потрапити спочатку в Бузький лиман, а потім у Чорне море.

Implementing partners

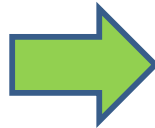
Co-funded by

With funding from:

ГІДРОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ

- 1 – Зарегульованість
- 2 – Спрявлення русла
- 3 – Забори води
- 4 – Коливання рівнів води

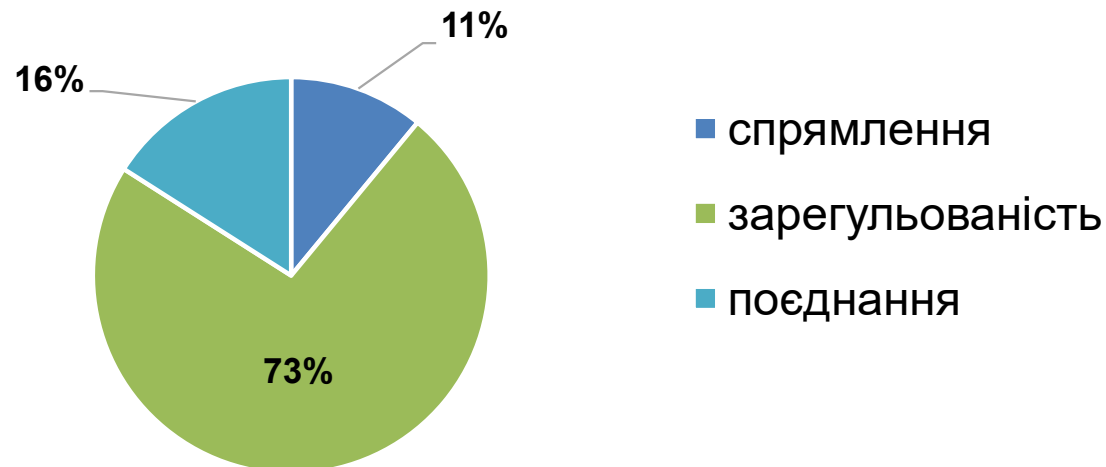
- протипаводковий захист
- гідроенергетика
- регулювання стоку (ставки, водосховища)
- спрявлення русел річок

692 МПВ (63% всіх МПВ) зазнали **змін**:

506 МПВ – зарегульованість

113 МПВ – зарегульованість та спрявлення

73 МПВ – спрявлення русел

ПІДЗЕМНІ ВОДИ. ЗАБРУДНЕННЯ

- **Безнапірні МПзВ** – є ризик поверхневого забруднення, відчувають вплив техногенної діяльності, потрапляння забруднювальних речовин з поверхні.
- На хімічний стан МПзВ впливає використання мінеральних добрив та пестицидів, діяльність на сільгоспугіддях, відходи тваринницьких підприємств та скиди забруднених стічних вод у поверхневі водойми, відсутність централізованої каналізації з подальшим очищенням стічних вод у селах та селищах.
- **Напірні МПзВ – високий рівень захисту від поверхневого забруднення - можливе локальне (точкове) перевищення нормованих елементів, переважно в місцях неглибокого залягання водовмісних відкладів**
- **Безнапірні МПзВ** використовуються для індивідуального водопостачання у сільських населених пунктах, **напірні МПзВ** – для централізованого водопостачання.

Implementing partners

Co-funded by

With funding from:

Funded by
the European Union

EU4Environment
Water and Data in Eastern Partner Countries

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України

Про нас Діяльність Громадянам Бізнесу Медіацентр ЕкоСистема ЕкоЗагроза

Головна — Оголошення — Нормативно-правова база — Наказ Міндовкілля № 288 від 15.03.2024

Наказ Міндовкілля № 288 від 15.03.2024

15/03/2024 : 20:42

Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення місцевих планів управління відходам

[Наказ](#)

[Методичні рекомендації](#)

[Додаток до рекомендацій](#)

Implemented by

Co-funded by

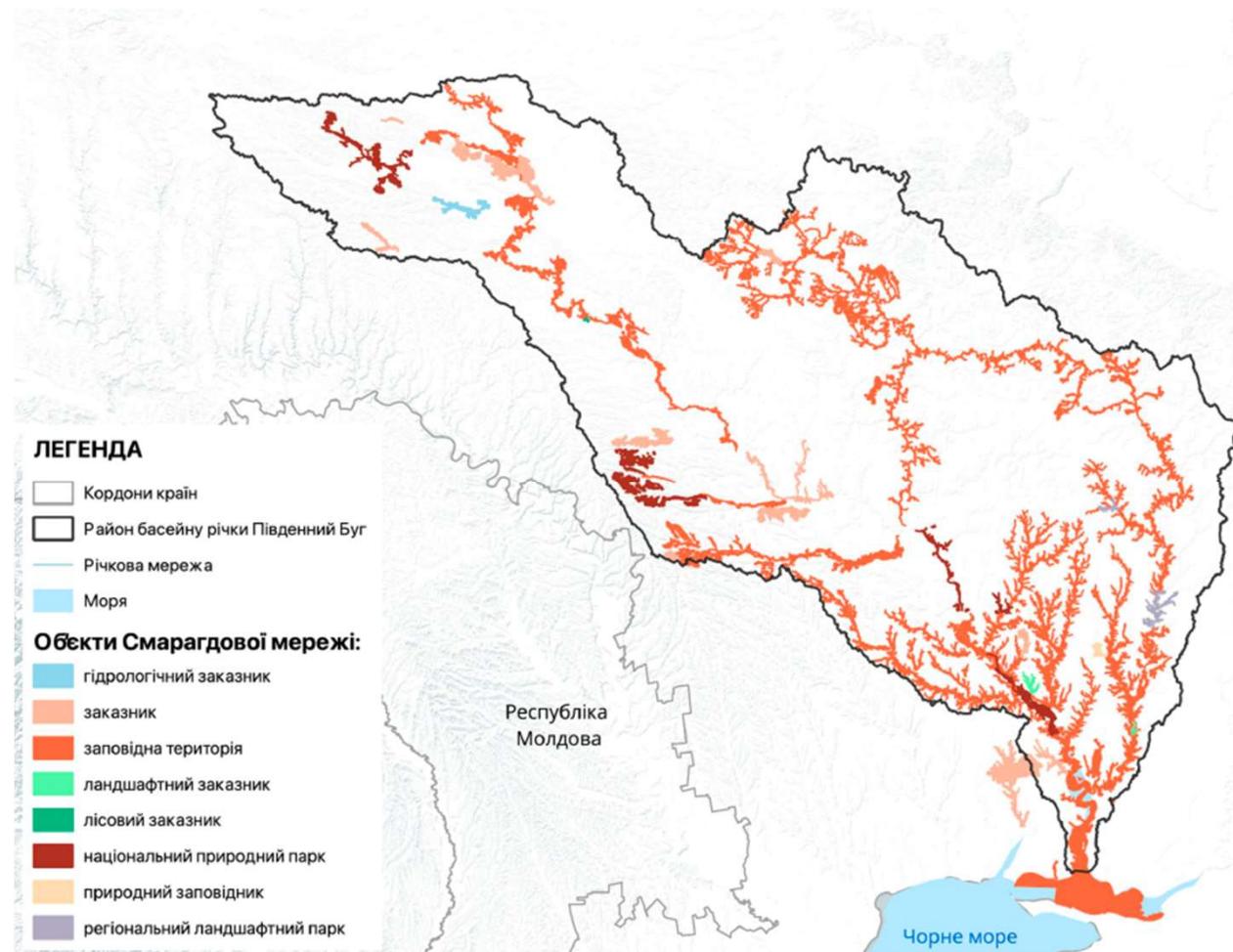
With funding from

ЗОНИ (ТЕРИТОРІЇ), ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ОХОРОНІ СМАРАГДОВА МЕРЕЖА

45 об'єктів

- Гідрологічні заказники – 1
- Заказники – 8
- Заповідні території – 26
- Ландшафтні заказники – 2
- Лісові заказники – 1
- Національні природні парки – 4
- Природні заповідники – 1
- Регіональні ландшафтні парки – 2

Implementing partners

Co-funded by

With funding from:

Funded by
the European Union

EU4Environment
Water and Data in Eastern Partner Countries

ЗОНИ (ТЕРИТОРІЇ), ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ОХОРОНІ

ЗОНИ САНІТАРНОЇ ОХОРОНИ

Території розміщення водозаборів для питного водопостачання населення.

Законодавчо передбачений цілий ряд дозволених та заборонених дій в межах питних водозаборів.

В басейні Південного Бугу розташовано

578 водозаборів,

що здійснюють забір води об'ємом більше 10 м³ на добу

МІСЦЯ РЕКРЕАЦІЇ ТА ВІДПОЧИНКУ НАСЕЛЕННЯ

Це земельні ділянки з прилеглим водним простором, призначені для

організованого відпочинку населення

на прибережних захисних смугах водних об'єктів.

Такі місця визначаються органами місцевого самоврядування відповідно до наданих їм повноважень **щороку** перед початком літнього купального сезону.

За інформацією ДСНС, станом на **липень 2023 року** нараховується:

22

офіційно визначених місць рекреації та відпочинку населення

Implementing partners

Co-funded by

With funding from:

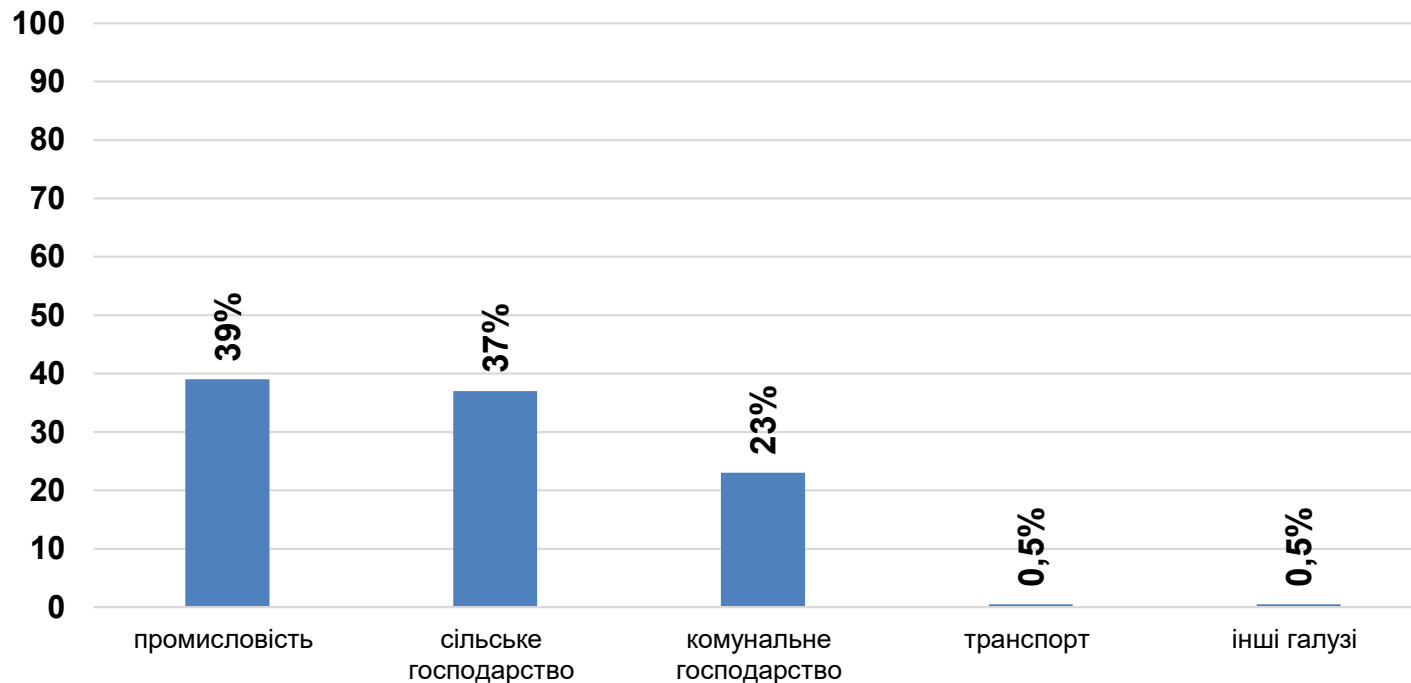

АНАЛІЗ ВОДОКОРИСТУВАННЯ. ЗАБІР ВОДИ

- **82%** від загального забору води – поверхневі джерела (Південний Буг, Інгул, Синюха, Гірський Тікич, Гнилий Тікич).
- Миколаївська - 40%, Вінницька - 32%, Черкаська - 12%, Кіровоградська - 11%.

СТРУКТУРА ВОДОПОСТАЧАННЯ

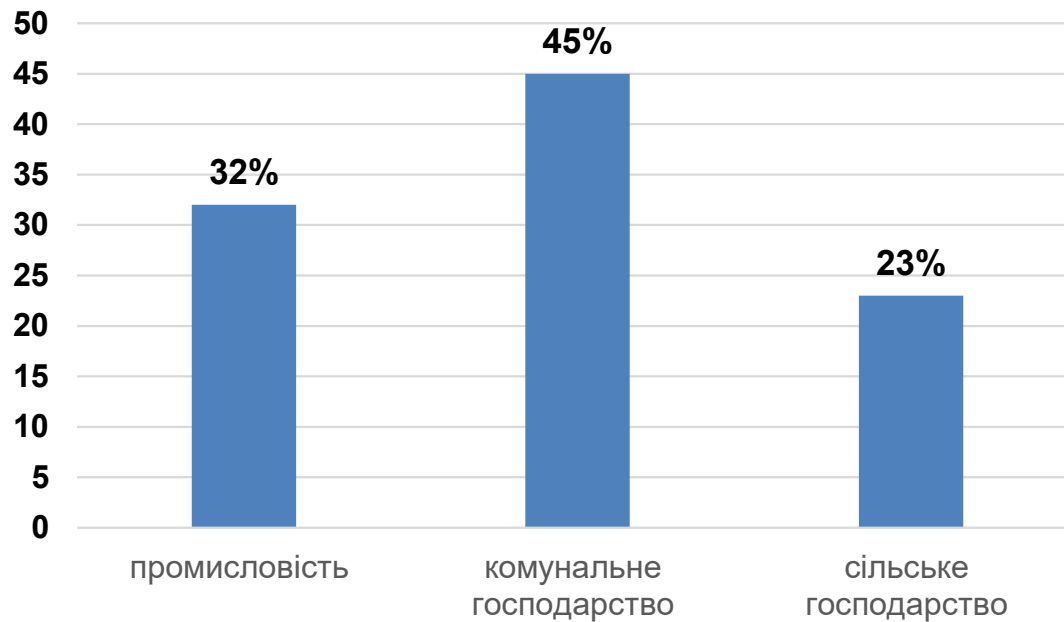
Funded by
the European Union

EU4Environment
Water and Data in Eastern Partner Countries

АНАЛІЗ ВОДОКОРИСТУВАННЯ. СКИД ВОДИ

○ **5%** від загального обсягу стічних вод по Україні.

СТРУКТУРА ВОДОВІДВЕДЕННЯ

СТУПІНЬ ОЧИЩЕННЯ

Funded by
the European Union

EU4Environment
Water and Data in Eastern Partner Countries

ЕКОЛОГІЧНІ ЦІЛІ

ПОВЕРХНЕВІ ВОДИ

до 2030 р.

265 МПВ
(24%)

ПІДЗЕМНІ ВОДИ

до 2030 р.

10 МПзВ
(83%)

Implementing partners

Co-funded by

With funding from

Funded by
the European Union

EU4Environment
Water and Data in Eastern Partner Countries

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

kmydra_br@ukr.net

European Union for Environment - Water
Resources and Environmental Data

Implementing partners

Co-funded by

With funding from

